

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 18 marca 2013 r.

**DOLiS/DEC-307/13/17041,17045,17047
dot. [...]**

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1, art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt. 5 w zw. z art. 23 ust. 4 pkt 2, oraz art. 31 ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana A. P., na udostępnienie jego danych osobowych przez D. Sp. z o.o. na rzecz I. reprezentowany przez I. S.A., oraz In. Sp. z o.o.

- I) odmawiam uwzględnienia wniosku w zakresie przetwarzania danych osobowych Pana A. P. przez In. Sp. z o.o. oraz przez I. reprezentowany przez I. S.A.,**
II) w pozostałym zakresie umarzam postępowanie.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana A. P., zwanego dalej Skarżącym, na udostępnienie jego danych osobowych przez D. Sp. z o.o. na rzecz I. reprezentowany przez I. S.A., zwany dalej Funduszem oraz In. Sp. z o.o., zwaną dalej Spółką. W treści ww. pisma Skarżący podniósł, iż „Firma D. twierdzi, że wysyłała (...) przesyłkę (...) której ja nie otrzymałem, a za którą ponoć nie zapłaciłem. Firma ta wysłała do mojej osoby wezwanie do zapłaty, a następnie moje dane osobowe przekazała BEZPRAWNIE do firmy In. Sp. z o.o. (...) Proszę o interwencję i wycofanie moich danych osobowych z OBU TYCH ISNTYTUCJI”.

W toku postępowania administracyjnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny.

1. W latach 2004-2008 Skarżący dokonał zamówienia w D., kart do segregatora o wozach bojowych. W związku z realizacją kolejnej części zamówienia, powstała między stronami umowy sporna wierzytelność.

2. W dniu [...] listopada 2010 r. na podstawie zawartej umowy sprzedaży wierzytelności, D. Sp. z o.o., na podstawie art. 509 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr. 16, poz. 93 ze zm.) - zwanej dalej Kc, dokonała cesji wierzytelności dotyczącej Skarżącego na rzecz Funduszu.

3. W celu skutecznego dochodzenia zapłaty wierzytelności Fundusz powierzył przetwarzanie danych osobowych Skarżącego na rzecz Spółki. Powyższe odbyło się na podstawie zawartej w dniu [...] maja 2006 r. umowy o obsługę sekurytyzowanych wierzytelności. Powierzenie danych nastąpiło w oparciu o art. 734 Kc, oraz art. 31 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), zwaną dalej ustawą. Aktualnie Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącego w zakresie: imienia, nazwiska, adresu, adresu poczty elektronicznej, a także informacji dotyczących tytułu prawnego wierzytelności i wysokości zadłużenia.

4. D. Sp. z o.o. została zlikwidowana w [...] 2012 r.

Na podstawie zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

ad. I. Na wstępie wskazać należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, zwany dalej także Generalnym Inspektorem, dokonał na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, jedynie oceny przetwarzania danych osobowych Skarżącego w kontekście ustawy o ochronie danych osobowych, natomiast nie badał kwestii istnienia lub nieistnienia wierzytelności, ani słuszności podnoszonych roszczeń cywilnoprawnych. Takie sprawy są bowiem sprawami cywilnymi w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. W szczególności, zgodnie z art. 189 Kodeksu postępowania cywilnego, powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Przepisy ustawy o ochronie danych osobowych określają zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych przez osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, jeżeli przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych. Przetwarzaniem danych są wszelkie operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Z kolei za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 ustawy). Aby przetwarzanie danych osobowych było zgodne z prawem administrator jest obowiązany przetwarzać dane osobowe na podstawie przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 (w przypadku tzw. danych zwykłych) lub w oparciu o art. 27 ust. 2 pkt 1 – 10 ustawy (w przypadku tzw. danych szczególnie chronionych).

Zgodnie z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych może powierzyć innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzanie danych (ust. 1). Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (ust. 2). Ponadto podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a. W zakresie przestrzegania tych przepisów podmiot ponosi odpowiedzialność jak administrator danych (ust. 3). W przypadkach, o których mowa w ust. 1-3, odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów niniejszej ustawy spoczywa na administratorze danych, co nie wyłącza odpowiedzialności podmiotu, który zawarł umowę, za przetwarzanie danych niezgodnie z tą umową (ust. 4). Do kontroli zgodności przetwarzania danych przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, z przepisami o ochronie danych osobowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 14-19 tejże ustawy (ust. 5).

Odnosząc powyższe do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, wskazać należy, iż D. Sp. z o.o. dokonała cesji wierzytelności dotyczącej Skarżącego na rzecz Funduszu, w związku z zawartą w dniu [...] listopada 2010 r. umową sprzedaży wierzytelności. Powyższe znajduje oparcie w substytucji art. 509 § 1 Kc, zgodnie, z którą wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W kontekście przepisów ustawy o ochronie danych osobowych takie działania obu wymienionych podmiotów były prawnie dopuszczalne. Wskazać należy, iż przesłanką legalizującą zebranie danych osobowych Skarżącego przez Fundusz jest przepis art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którym przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Przepis ten jest ściśle skorelowany z art. 23 ust. 4 ustawy o ochronie danych osobowych, który precyzuje, co ustawa o ochronie danych osobowych rozumie za prawnie usprawiedliwiony cel administratora danych bądź odbiorców danych. Stosownie bowiem do art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W tym miejscu przytoczyć trzeba także stanowisko orzekającego w składzie 7 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 6 czerwca 2005 r. (sygn. akt I OPS 2/05) uznał, że prawnie usprawiedliwiony cel administratora danych, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, może być oparty na przepisach prawa cywilnego. Zdaniem NSA za taki prawnie usprawiedliwiony cel już sama ustawa uznaje dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych).

Wskazać należy, iż w momencie cesji wierzytelności, Fundusz stał się administratorem danych osobowych, w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania danych. W ocenie Generalnego Inspektora,

przetwarzanie danych przez Fundusz znajduje oparcie w przepisie art. 23 ust. 1 pkt. 5 ww. ustawy, gdyż jest związane z dochodzeniem roszczeń i zarządzaniem wierzytelnościami. Ponadto podkreślić należy, iż istnienie dotyczącej Skarżącego wierzytelności nie zostało podważone przez sąd powszechny, wywołuje ona skutki, które podlegają ocenie w świetle ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższe stanowisko przyjmuje również sądownictwo administracyjne. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 stycznia 2010 r. (sygn. akt II SA/Wa 1069/09) wskazał, że: „(...) organ nie mógł się wypowiadać w kwestii istnienia, bądź nieistnienia długu, jak i obowiązku jego zwrotu. Dla Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zawarta umowa powinna być czynnością prawną nie podlegającą jego ocenie, wywołującą skutki prawne do czasu, dopóki nie zostanie zakwestionowana w formie i trybie przewidzianym przez prawo. Uznanie skarżącego przez uczestnika postępowania (...) za jego dłużnika nie mogło podlegać jakiegokolwiek kontroli ze strony Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Organ nie mógł badać zasadności roszczeń, zobowiązany był natomiast uwzględnić okoliczność istnienia roszczeń, jako jednego z elementów stanu faktycznego sprawy”.

Analizując kwestię powierzenia danych osobowych Skarżącego przez Fundusz na rzecz Spółki, podkreślić należy, że ustawa o ochronie danych osobowych zezwala administratorowi danych (w niniejszej sprawie jest nim Fundusz) na powierzenie innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzania danych (art. 31 ust. 1), zastrzegając jedynie, że podmiot, któremu dane powierzono może je przetwarzać wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie danych osobowych). W ocenie Generalnego Inspektora łącząca Spółkę i Fundusz umowa powierzenia danych osobowych z dnia [...] maja 2006 r., zarówno z uwagi na jej formę (pisemna), jak i treść (określenie celu, dla realizacji którego będą przetwarzane powierzone dane tj. obsługa wierzytelności) odpowiada wymogom określonym w art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych.

Ustawa o ochronie danych osobowych reguluje również status podmiotów innych niż administrator danych, które mogą przetwarzać dane osobowe. Jakkolwiek bowiem administrator danych może przetwarzać dane samodzielnie, to art. 31 upoważnia go również do powierzenia, w drodze zawartej formie pisemnej umowy, przetwarzania tych danych innemu podmiotowi. W przypadku zatem, gdy administrator skorzysta z upoważnienia wynikającego z brzmienia powołanego przepisu, dochodzi do zlecenia „na zewnątrz” przetwarzania danych. Podmiot, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych, może je jednak przetwarzać wyłącznie w przewidzianym umową zakresie i w określonym w umowie celu (art. 31 ust. 2 ustawy). Podmiot, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych jest ponadto obowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39 ustawy, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a ustawy. W zakresie przestrzegania tych przepisów wskazany podmiot ponosi odpowiedzialność jak administrator danych (art. 31 ust. 3 ustawy). Zgodnie z art. 31 ust. 5 ustawy, do kontroli zgodności przetwarzania danych przez podmiot, któremu zostały powierzone dane, z przepisami

o ochronie danych osobowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 14-19 ustawy. Ponadto należy zaznaczyć, iż powierzenie przetwarzania danych osobowych dokonane przez ich administratora na podstawie umowy powierzenia, o której mowa w art. 31 ustawy, nie wymaga uzyskania zgody osoby, której dane dotyczą.

Konkludując powyższe w ocenie Generalnego Inspektora, nie ma podstaw do stwierdzenia, iż dane osobowe Skarżącego są przetwarzane przez Spółkę i Fundusz w sposób niezgodny z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, zatem nie zaistniała niezbędna przesłanka do wydania przez Generalnego Inspektora decyzji nakazującej przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

Ad. II. Odnosząc się natomiast do żądania Skarżącego w przedmiocie usunięcia danych osobowych z D. Sp. z o.o., stwierdzić należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydając decyzję administracyjną zobowiązany jest do rozstrzygnięcia w oparciu o stan faktyczny istniejący w chwili wydania decyzji. Takie stanowisko potwierdza liczne orzecznictwo sądowe. Dla przykładu można przytoczyć wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 października 2000 r. w sprawie o sygnaturze akt V SA 283/00, gdzie stwierdzono, iż „Należy wskazać (...) na potrzebę stosowania norm prawa materialnego obowiązującego w dniu wydania decyzji. Zaznaczyć wyraźnie należy, że przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie wiążą z datą wszczęcia postępowania podstawy faktycznej i prawnej rozpoznania sprawy. Miarodajny w tym zakresie jest stan obowiązujący w dacie wydania decyzji”. Dodatkowo jak podnosi doktryna „organ administracji publicznej ocenia stan faktyczny sprawy według chwili wydania decyzji administracyjnej. Reguła ta odnosi się także do oceny stanu prawnego sprawy, co oznacza, że organ administracji publicznej wydaje decyzję administracyjną na podstawie przepisów prawa obowiązujących w chwili jej wydania (...) Rozstrzyganie w postępowaniu administracyjnym polega na zastosowaniu obowiązującego prawa do ustalonego stanu faktycznego sprawy administracyjnej. W ten sposób organ administracji publicznej realizuje cel postępowania administracyjnego, jakim jest urzeczywistnienie obowiązującej normy prawnej w zakresie stosunków administracyjnoprawnych, gdy stosunki te tego wymagają”. (Komentarz do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 00.98.1071) M. Jaśkowska, A. Wróbel, Lex., el/2012).

Odnosząc powyższe do ustalonego stanu faktycznego, podkreślić należy, że D. Sp. z o.o. została zlikwidowana w [...] 2012 r., związku z powyższym postępowanie w zakresie przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez ten podmiot stało się bezprzedmiotowe, zatem należy je umorzyć. Stosownie bowiem do art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. W doktrynie wskazuje się, że: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi się w art. 105 § 1, oznacza, że brak jest któregoś z elementów

materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H. Beck, Warszawa 2004, s. 478). Ustalenie przez organ publiczny istnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem wówczas podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy.

Wobec ustalonego w przedmiotowej sprawie stanu prawnego i faktycznego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji .

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).